

“Eerst overlijden, dan pas donor”

Dit voorstel zal de angst voor het donorschap vergroten
Katholiek Nieuwsblad, 4 maart 2010

[KatholiekNieuwsblad](#)

Er bestaat een grote kans dat je als donorgeregistreerde al vóór je dood leeggehaald wordt. Althans, dat is wat veel mensen geloven nadat de Telegraaf (en daarna vele andere media) berichtte over het voorstel van twee onderzoekers van het Erasmus MC te Rotterdam.

Eerder deze week publiceerde Medisch Contact, het medium voor artsen, een artikel van klinisch ethicus en hoofdonderzoeker E.J.O. Kompanje en artsonderzoeker Y.J. de Groot. Daarin doen zij het controversiële voorstel dat een nier bij een donorgeregistreerde patiënt al uitgenomen zou moeten worden zodra besloten is de behandeling van de patiënt stop te zetten. De patiënt leeft op dat moment nog, maar volgens de artsen treedt de dood dan meestal binnen enkele uren in.

De twee onderzoekers denken dat er zo ‘meer en betere’ nieren voor transplantatie ter beschikking komen, omdat in de praktijk blijkt dat de nieren van overleden donors in veel gevallen niet van optimale kwaliteit of zelfs onbruikbaar zijn omdat het tijdsframe waarbinnen donatie haalbaar is, verliep.

Dat hun voorstel niet door iedereen gewaardeerd zal worden, beseffen beide artsen, maar het is volgens hen dé oplossing voor het grote tekort aan donororganen. “Intuïtief zullen velen het afwijzen. Er zijn belangrijke nadelen te noemen, zoals de aanwezige kans dat een patiënt na het staken van de behandeling (en dus de uitname van een nier) niet snel overlijdt en door het ontbreken van de nieren pijn en ongemak zal ervaren. Maar er zijn ook niet te negeren voordelen. Een donor zal in alle rust kunnen sterven, iets waar de naasten van de patiënt veel baat bij hebben.”

Strippen

Het voorstel van Kompanje en De Groot, deed veel stof opwaaien. Verschillende kranten namen het bericht uit de Telegraaf over, waarin gesproken werd over ‘strippen’ en ‘het leegroven van lichamen’. Dat wat de onderzoekers tussen neus en lippen in hun artikel vermeldden, gebeurde: het wantrouwen van de samenleving omtrent donatie nam toe. Op verschillende internetfora gaven mensen aan hun donorlidmaatschap op te zeggen.

Schadelijk idee

De Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst (KNMG), de organisatie van een voor artsen in Nederland, vindt de hele discussie schadelijk voor het vertrouwen in de artspraktijk en zij veegt het voorstel van de twee Rotterdamse artsen dan ook radicaal van tafel. “De patiënt moet dood zijn voor er organen verwijderd worden, het kan onmogelijk zo zijn dat dat voor de dood al zou gebeuren. De twee artsen uit Rotterdam zijn geen behandelend artsen, maar onderzoekers en dat zegt misschien al genoeg.”

De KNMG verwacht dat de discussie over het voorstel van de twee artsen zeker gevoerd zal gaan worden, maar zelf distantieert zij zich daarvan. “De artsenfederatie zal er niet aan mee gaan werken, de hele discussie moet wat ons betreft niet gevoerd worden.”

De mens als subject

Ook H. Seldenrijk van de Nederlandse Patiënten Vereniging (NPV) is niet zo gelukkig met het artikel in Medisch Contact en denkt dat het de angst voor donorschap zal vergroten. “Het voorstel past precies in de cultuur waarin steeds weer ideeën worden gelanceerd om een stukje waardig leven moeilijker te maken. Als je de mens vanuit een evolutionistisch wereldbeeld bekijkt, zijn wij vooral een object. Benader je een patiënt zó, dan kom je

al snel uit op het materialisme, het hedonisme en het bruikbare van de mens. Wij geloven echter dat de mens ook een subject is, iemand die je waardig moet behandelen.”

Seldenrijk verwerpt het voorstel, net als de KNMG, resoluut. “Het is natuurlijk een heel ander verhaal als mensen gedurende hun leven zelf bereid zijn een orgaan af te staan aan familie of vrienden. Het is een veel zaliger idee om de vrijwillige donaties van levenden meer te steunen.”

Lees het artikel van Kompanje e.a.

Overgenomen met toestemming van Katholiek Nieuwsblad.